

KOMMISJONSDIREKTIV 2005/30/EF

2008/EØS/62/05

av 22. april 2005

om endring, med sikte på tilpasning til den tekniske utvikling, av europaparlaments- og rådsdirektiv 97/24/EF og 2002/24/EF med hensyn til typegodkjenning av motorvogner med to eller tre hjul(*)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsdirektiv 97/24/EF av 17. juni 1997 om visse deler av og egenskaper ved motorvogner med to eller tre hjul⁽¹⁾, særlig artikkel 7,

under henvisning til europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/24/EF av 18. mars 2002 om typegodkjenning av motorvogner med to eller tre hjul, og om oppheving av rådsdirektiv 92/61/EØF⁽²⁾, særlig artikkel 17, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Direktiv 97/24/EF er et av særdirrektivene etter den framgangsmåte for EF-typegodkjenning som ble innført ved direktiv 2002/24/EF.
- 2) Det bør innføres tekniske bestemmelser for typegodkjenning av reservedels-/utskiftningskatalysatorer som tekniske enheter for å sikre tilstrekkelig kontroll med utslippsnivåene. Det bør treffes tiltak for å fremme håndheving i medlemsstatene gjennom merking av reservedels-/utskiftningskatalysatorer og deres emballasje.
- 3) Typegodkjenningskoden for Malta og Kypros i vedlegg V til direktiv 2002/24/EF bør ajourføres.
- 4) Direktiv 97/24/EF og 2002/24/EF bør derfor endres.
- 5) Tiltakene fastsatt i dette direktiv er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for tilpasning til den tekniske utvikling —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

Vedlegget til direktiv 97/24/EF endres i samsvar med vedlegg I til dette direktiv.

Artikkel 2

Vedlegg II og V til direktiv 2002/24/EF endres i samsvar med direktiv II til dette direktiv.

Artikkel 3

1. Med virkning fra 18. mai 2006 skal medlemsstatene ikke, for nye reservedels-/utskiftningskatalysatorer som er beregnet på montering i kjøretøyer som er typegodkjent i samsvar med direktiv 97/24/EF,

- a) nekte å gi EF typegodkjenning i henhold til artikkel 4 nr. 1 i direktiv 2002/24/EF,
- b) forby salg eller montering på et kjøretøy.

2. Med virkning fra 18. mai 2006 skal medlemsstatene ikke lenger, med begrunnelse i tiltak truffet mot luftforurensning, tillatt lydnivå eller tiltak mot inngrep, gi EF typegodkjenning i henhold til artikkel 4 nr. 1 i direktiv 2002/24/EF for nye reservedels-/utskiftningskatalysatorer som ikke er i samsvar med direktiv 97/24/EF, som endret ved dette direktiv.

Artikkel 4

1. Medlemsstatene skal innen 17. mai 2006 vedta og kunngjøre de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart oversende Kommissjonen teksten til disse bestemmelsene og en sammenligningstabell som viser sammenhengen mellom disse bestemmelsene og bestemmelsene i dette direktiv.

De skal anvende disse bestemmelsene fra 18. mai 2006.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 106 av 27.4.2005 s. 17, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 2/2006 av 27. januar 2006 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 17 av 30.3.2006, s. 3.

⁽¹⁾ EFT L 226 av 18.8.1997, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2003/77/EF (EUT L 211 av 21.8.2003, s. 24).

⁽²⁾ EFT L 124 av 9.5.2002, s. 1. Direktivet sist endret ved tilrådsbeslutningen av 2003.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 5

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 6

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 22. april 2005.

For Kommisjonen

Günter VERHEUGEN

Visepresident

VEDLEGG I

ENDRINGER AV DIREKTIV 97/24/EF

1. I kpittel 5 i vedlegget til direktiv 97/24/EF gjøres følgende endringer:

a) I «LISTE OVER VEDLEGG» skal nye henvisninger lyde:

«VEDLEGG VII	Typegodkjenning av en reservedels-/utskiftningskatalysator som teknisk enhet for motorvogn med to eller tre hjul .....
Tillegg 1	Opplysningsdokument for en reservedels-/utskiftningskatalysator som teknisk enhet for en type motorvogn med to eller tre hjul .....
Tillegg 2	Typegodkjenningsdokument for en reservedels-/utskiftningskatalysator som teknisk enhet for en type motorvogn med to eller tre hjul .....
Tillegg 3	Eksempler på typegodkjenningsmerker .....

b) I vedlegg I gjøres følgende endringer:

i) Nytt nr. 1.4, 1.5 og 1.6 skal lyde:

- «1.4. «originalkatalysator» en katalysator eller katalysatorenhet som omfattes av kjøretøyets typegodkjenning,
- 1.5. «reservedels-/utskiftningskatalysator» en katalysator eller katalysatorenhet som er ment å erstatte en originalkatalysator på et kjøretøy som er typegodkjent i samsvar med dette kapittel, og som kan typegodkjennes som teknisk enhet som definert i artikkel 2 nr. 5 i direktiv 2002/24/EF,
- 1.6. «original reservedels-/utskiftningskatalysator» en katalysator eller katalysatorenhet som er typebetegnet i nr. 5 i vedlegg VI, men som tilbys på markedet som tekniske enheter av innehaveren av kjøretøyets typegodkjenning.»

ii) Nytt nr. 2.3 skal lyde:

«2.3. **Tegninger og merking**

- 2.3.1. Dokumentet nevnt i vedlegg V skal være vedlagt en tegning og en tverrsnittstegning som angir eventuelle originalkatalysatorers dimensjoner.
- 2.3.2. Alle originalkatalysatorer skal være merket med «e» etterfulgt av identifikasjon av staten som har gitt typegodkjenningen. Dette merket skal være lett leselig og ikke kunne slettes, og skal om mulig være synlig der det skal monteres.»

iii) Nytt nr. 5 skal lyde:

- «5. RESERVEDELS-/UTSKIFTNINGSKATALYSATORER OG ORIGINALE RESERVEDELS-/UTSKIFTNINGSKATALYSATORER
- 5.1. Reservedels-/utskiftningskatalysatorer som er beregnet på montering i kjøretøyer som er typegodkjent i samsvar med dette kapittel, skal prøves i samsvar med vedlegg VII.
- 5.2. Originale reservedels-/utskiftningskatalysatorer som er av en type som omfattes av nr. 5 i vedlegg VI, og som er beregnet på montering i et kjøretøy som typegodkjenningsdokumentet viser til, trenger ikke være i samsvar med vedlegg VII dersom de oppfyller kravene i nr. 5.2.1 og 5.2.2 i dette vedlegg.
- 5.2.1. *Merking*
- Originale reservedels-/utskiftningskatalysatorer skal være påført minst følgende opplysninger:
- 5.2.1.1. kjøretøyproduzentens firma eller varemerke,
- 5.2.1.2. varemerke og delenummer.

5.2.2. *Dokumentasjon*

Originale reservedels-/utskiftningskatalysatorer skal være utstyrt med følgende opplysninger:

- 5.2.2.1. kjøretøyprodusentens firma eller varemerke,
- 5.2.2.2. varemerke og delenummer,
- 5.2.2.3. kjøretøyer for hvilke den originale reservedels-/utskiftningskatalysatoren er av en type som omfattes av nr. 5 i vedlegg VI,
- 5.2.2.4. om nødvendig, monteringsanvisning,
- 5.2.2.5. disse opplysningene skal gis enten som en brosjyre som følger med den originale reservedels-/utskiftningskatalysatoren, eller på emballasjen som den originale reservedels-/utskiftningskatalysatoren selges i, eller på andre hensiktsmessige måter.»

c) I vedlegg II gjøres følgende endringer:

i) Nytt nr. 1.7, 1.8 og 1.9 skal lyde:

- «1.7. «originalkatalysator» en katalysator eller katalysatorenhet som omfattes av kjøretøyets typegodkjenning,
- 1.8. «reservedels-/utskiftningskatalysator» en katalysator eller katalysatorenhet som er ment å erstatte en originalkatalysator på et kjøretøy som er typegodkjent i samsvar med dette kapittel, og som kan typegodkjennes som teknisk enhet som definert i artikkel 2 nr. 5 i direktiv 2002/24/EF,
- 1.9. «original reservedels-/utskiftningskatalysator» en katalysator eller katalysatorenhet som er typebetegnet i nr. 5 i vedlegg VI, men som tilbys på markedet som tekniske enheter av innehaveren av kjøretøyets typegodkjenning.»

ii) Nytt nr. 2.4 skal lyde:

- «2.4. **Tegninger og merking**
- 2.4.1. Dokumentet nevnt i vedlegg V skal være vedlagt en tegning og en tverrsnittstegning som angir eventuelle orgiginalkatalysators dimensjoner.
- 2.4.2. Alle originalkatalysatorer skal være merket med «e» etterfulgt av identifikasjon av staten som har gitt typegodkjenningen. Dette merket skal være lett leselig og ikke kunne slettes, og skal om mulig være synlig der det skal monteres.»

iii) Nytt nr. 5 skal lyde:

- «5. RESERVEDELS-/UTSKIFTNINGSKATALYSATORER OG ORIGINALE RESERVEDELS-/UTSKIFTNINGSKATALYSATORER
- 5.1. Reservedels-/utskiftningskatalysatorer som er beregnet på montering i kjøretøyer som er typegodkjent i samsvar med dette kapittel, skal prøves i samsvar med vedlegg VII.
- 5.2. Originale reservedels-/utskiftningskatalysatorer som er av en type som omfattes av nr. 5 i vedlegg VI, og som er beregnet på montering i et kjøretøy som typegodkjenningsdokumentet viser til, trenger ikke være i samsvar med vedlegg VII dersom de oppfyller kravene i nr. 5.2.1 og 5.2.2 i dette vedlegg.
- 5.2.1. *Merking*

Originale reservedels-/utskiftningskatalysatorer skal være påført minst følgende opplysninger:
  - 5.2.1.1. kjøretøyprodusentens firma eller varemerke,
  - 5.2.1.2. varemerke og delenummer.

5.2.2. *Dokumentasjon*

Originale reservedels-/utskiftningskatalysatorer skal være utstyrt med følgende opplysninger:

- 5.2.2.1. kjøretøyproduzentens firma eller varemerke,
- 5.2.2.2. varemerke og delenummer,
- 5.2.2.3. kjøretøyer for hvilke den originale reservedels-/utskiftningskatalysatoren er av en type som omfattes av nr. 5 i vedlegg VI,
- 5.2.2.4. om nødvendig, monteringsanvisning,
- 5.2.2.5. disse opplysningene skal gis enten som en brosjyre som følger med den originale reservedels-/utskiftningskatalysatoren, eller på emballasjen som den originale reservedels-/utskiftningskatalysatoren selges i, eller på en andre hensiktsmessige måter.»

d) I vedlegg VI skal nytt nr. 4a lyde:

«4a. **Katalysatorer**

- 4a.1. Originalkatalysatorens varemerke og type som oppført i nr. 3.2.12.2.1 i vedlegg V (opplysningsdokumentet).
- 4a.2. Original reservedels-/utskiftningskatalysators varemerke(r) og type(r) som oppført i nr. 3.2.12.2.1 i vedlegg V (opplysningsdokumentet).»

e) Nytt vedlegg VII skal lyde:

«VEDLEGG VII

TYPEGODKJENNING AV EN RESERVEDELS-/UTSKIFTNINGSKATALYSATOR SOM TEKNISK ENHET FOR MOTORVOGNER MED TO ELLER TRE HJUL

Dette vedlegg gjelder typegodkjenning som teknisk(e) enhet(er) i henhold til artikkel 2 nr. 5 i direktiv 2002/24/EF, av katalysatorer beregnet på montering som reservedeler i én eller flere typer motorvogner med to eller tre hjul.

1. DEFINISJONER

I dette vedlegg menes med:

- 1.1. «originalkatalysator» en katalysator eller katalysatorenhet som omfattes av kjøretøyets typegodkjenning,
- 1.2. «reservedels-/utskiftningskatalysator» en katalysator eller katalysatorenhet som er ment å erstatte en originalkatalysator på et kjøretøy som er typegodkjent i samsvar med dette kapittel, og som kan typegodkjennes som teknisk enhet som definert i artikkel 2 nr. 5 i direktiv 2002/24/EF,
- 1.3. «original reservedels-/utskiftningskatalysator» en katalysator eller katalysatorenhet som er typebetegnet i nr. 5 i vedlegg VI, men som tilbys på markedet som tekniske enheter av innehaveren av kjøretøyets typegodkjenning,
- 1.4. «katalysatorstype» katalysatorer som ikke skiller seg fra hverandre på vesentlige punkter som:
  - 1.4.1. antall substrater, struktur og materiale,
  - 1.4.2. type katalytisk aktivitet (oksidasjon, treveis, osv.),
  - 1.4.3. volum, forholdet mellom frontareal og substratlengde,
  - 1.4.4. innhold av katalysatormateriale,
  - 1.4.5. katalysatormaterialforhold,

- 1.4.6. celletetthet,
  - 1.4.7. dimensjoner og form,
  - 1.4.8. varmebeskyttelse,
  - 1.5. «kjøretøytype med hensyn til utslipp av forurensende gasser fra motoren» motorvogner med to eller tre hjul som ikke skiller seg fra hverandre på vesentlige punkter som:
    - 1.5.1. ekvivalent masse bestemt ut fra referansemassen, som fastsatt i nr. 5.2 i tillegg 1 til vedlegg I eller vedlegg II (avhengig av kjøretøytype),
    - 1.5.2. egenskapene til motoren og motorvognen med to eller tre hjul som definert i vedlegg V,
  - 1.6. «forurensende gasser» karbonmonoksid, hydrokarboner og nitrogenoksider uttrykt som nitrogendioksidekvivalent (NO_2 -ekvivalent).
2. SØKNAD OM TYPEGODKJENNING
- 2.1. Søknad om typegodkjenning for en reservedels-/utskiftningskatalysator type som teknisk enhet skal inngis av produsenten eller dennes representant.
  - 2.2. Et mønster for opplysningsdokumentet er gitt i tillegg 1.
  - 2.3. For hver type reservedels-/utskiftningskatalysator som det søkes om godkjenning for, skal typegodkjenningssøknaden ledsages av følgende dokumenter i tre eksemplarer, og av følgende opplysninger:
    - 2.3.1. en beskrivelse av typen(e) kjøretøy som innretningen er beregnet på, med hensyn til egenskapene nevnt i nr. 1.1 i vedlegg I eller vedlegg II (avhengig av kjøretøytype),
    - 2.3.2. tall og/eller symboler som angir motor- og kjøretøytype,
    - 2.3.3. en beskrivelse av reservedels-/utskiftningskatalysatoren med angivelse av den relative plasseringen av hver del, samt monteringsanvisninger,
    - 2.3.4. en tegning av hver del slik at det er lett å finne og identifisere den, og en angivelse av hvilke materialer som er brukt. I disse tegningene skal dessuten tenkt plassering av det obligatoriske typegodkjenningsnummeret angis.
  - 2.4. Følgende skal stilles til rådighet for den tekniske instans som har ansvar for typegodkjenningsprøvingen:
    - 2.4.1. Ett eksemplar av det eller de kjøretøyene som er typegodkjent i samsvar med dette kapittel og utstyrt med en ny originalkatalysator. Dette eller disse kjøretøyene skal velges ut av søkeren med godkjenning av den tekniske instans. Det eller de skal oppfylle kravene i nr. 3 i tillegg 1 til vedlegg I, II eller III (avhengig av kjøretøytype).

Det eller de kjøretøyene som prøves, skal ikke ha feil ved utslippskontrollsystemet, eller eventuelle deler med virkning på utslipp som er sterkt slitt eller har funksjonsfeil, skal repareres eller skiftes. Det eller de kjøretøyene som prøves, skal være riktig trimmet og innstilt etter produsentens anvisninger før utslippsprøvingen.
    - 2.4.2. Ett eksemplar av den aktuelle typen reservedels-/utskiftningskatalysator. Dette eksemplaret skal være påført søkerens firma eller handelsbetegnelse på en slik måte at det er lett leselig og ikke kan slettes.
3. TILDELING AV TYPEGODKJENNING
- 3.1. Når prøvingene fastsatt i dette vedlegg er gjennomført, skal vedkommende myndighet utstede et dokument som svarer til mønstret vist i tillegg 2.
  - 3.2. Et typegodkjenningsnummer i samsvar med vedlegg V til direktiv 2002/24/EF skal tildeles til hver type reservedels-/utskiftningskatalysator som godkjennes. Samme medlemsstat skal ikke tildele en annen type reservedels-/utskiftningskatalysator samme nummer. Samme typegodkjenningsnummer kan omfatte bruk av denne typen reservedels-/utskiftningskatalysator på en rekke forskjellige kjøretøytyper.

4. KRAV TIL MERKING

- 4.1. Alle reservedels-/utskiftningskatalysatorer som er i samsvar med den type som godkjennes som en teknisk enhet i henhold til dette direktiv, unntatt monteringsdeler og -rør, skal påføres et typegodkjenningsmerke i samsvar med kravene i artikkel 8 i direktiv 2002/24/EF, supplert med ytterligere opplysninger som omhandlet i nr. 4.2 i dette vedlegg. Typegodkjenningsmerket skal være festet slik at det er lett leselig og ikke kan slettes, og slik at det (om mulig) er synlig der det skal monteres.

Størrelsen på «a» skal være ≥ 3 mm.

4.2. Ytterligere opplysninger i typegodkjenningsmerket

- 4.2.1. Alle reservedels-/utskiftningskatalysatorer, unntatt festedeler og -rør, skal i typegodkjenningsmerket være påført kapittelnummeret eller -numrene som det er gitt typegodkjenning i henhold til.

- 4.2.1.1. Reservedels-/utskiftningskatalysator som består av én enkelt del som integrerer både katalysator og eksosanlegg (lyddemper)

Typegodkjenningsmerket nevnt i nr. 4.1 skal etterfølges av to sirkler som omgir henholdsvis tallene 5 og 9.

- 4.2.1.2. Reservedels-/utskiftningskatalysator atskilt fra eksosanlegg (lyddemper)

Typegodkjenningsmerket nevnt i nr. 4.1 som er festet på reservedels-/utskiftningskatalysatoren, skal etterfølges av en sirkel som omgir tallet 5.

Eksempler på typegodkjenningsmerker er gitt i tillegg 3.

5. KRAV

5.1. Allmenne krav

Reservedels-/utskiftningskatalysatoren skal være utformet, konstruert og montert på en slik måte at:

- 5.1.1. kjøretøyet oppfyller kravene i dette vedlegg under normale driftsforhold, også når det utsettes for vibrasjoner,
- 5.1.2. reservedels-/utskiftningskatalysatoren viser rimelig bestandighet mot den korrosjon den utsettes for ved normal bruk av kjøretøyet,
- 5.1.3. bakkeklaringen under originalkatalysatoren og kjøretøyet eventuelle helningsvinkel ikke reduseres,
- 5.1.4. det ikke forekommer unormalt høye temperaturer på overflaten,
- 5.1.5. det ikke finnes utstikkende deler eller skarpe kanter,
- 5.1.6. det er tilstrekkelig plass til støtdempere og fjæring,
- 5.1.7. det er tilstrekkelig sikkerhetsavstand til rør,
- 5.1.8. den er motstandsdyktig mot støt i samsvar med klart definerte krav til montering og vedlikehold,
- 5.1.9. dersom originalkatalysatoren har varmebeskyttelse, skal reservedels-/utskiftningskatalysatoren ha tilsvarende beskyttelse,
- 5.1.10. dersom en eller flere lambda-sonder og andre sensorer opprinnelig er montert på eksosutløpet, skal reservedels-/utskiftningskatalysatoren monteres i nøyaktig samme posisjon som originalkatalysatoren, og plasseringen av lambda-sonder og eventuelt andre sonder på eksosutløpet skal ikke endres.

5.2. Krav til utslipp

5.2.1. Kjøretøyet nevnt i nr. 2.4.1 som er utstyrt med en reservedels-/utskiftningskatalysator av den typen som det søkes om typegodkjenning for, skal gjennomgå prøvingene fastsatt i tillegg 1 og 2 til vedlegg I, II eller III (avhengig av kjøretøyets typegodkjenning)(*).

5.2.1.1. Vurdering av utslippet av forurensende stoffer fra kjøretøyer med reservedels-/utskiftningskatalysator

Utslippskravene anses som oppfylt dersom prøvingskjøretøyet som er utstyrt med reservedels-/utskiftningskatalysatoren, overholder grenseverdiene i vedlegg I, II eller III (avhengig av kjøretøyets typegodkjenning(**)).

Dersom det søkes om typegodkjenning for forskjellige typer kjøretøyer fra samme produsent, og dersom disse forskjellige kjøretøytypene er utstyrt med samme type originalkatalysator, kan type I-prøvingen begrenses til minst to kjøretøyer som velges etter avtale med den tekniske instans som er ansvarlig for godkjenningen.

5.2.2. Krav vedrørende tillatt lydnivå

Kjøretøyet nevnt i nr. 2.4.1 som er utstyrt med en reservedels-/utskiftningskatalysator av den typen som det søkes om typegodkjenning for, skal oppfylle kravene i nr. 3 i vedlegg II, III eller IV til kapittel 9 (avhengig av kjøretøyets typegodkjenning). Prøvingsresultatet for kjøretøy i bevegelse og stillestående kjøretøy skal nevnes i prøvingsrapporten.

5.3. Kontroll av kjøretøyets ytelse

5.3.1. Reservedels-/utskiftningskatalysatoren skal være slik at det sikres at kjøretøyets ytelse er sammenlignbar med den som oppnås med originalkatalysatoren.

5.3.2. Reservedels-/utskiftningskatalysatoren skal sammenlignes med en originalkatalysator, begge i ny tilstand, montert etter tur på kjøretøyet nevnt i nr. 2.4.1.

5.3.3. Denne prøvingen skal utføres ved å måle motoreffektkurven. Den største nettoeffekten og den høyeste hastigheten som måles med reservedels-/utskiftningskatalysatoren, skal ikke avvike med mer enn $\pm 5\%$ fra den største nettoeffekten og den høyeste hastigheten målt på samme vilkår med originalkatalysatoren.

6. PRODUKSJONSSAMSVAR

Bestemmelsene i vedlegg VI til direktiv 2002/24/EF får anvendelse på kontroll av produksjonsansvar.

For å kontrollere samsvar etter nevnte krav skal det fra produksjonslinjen tas en stikkprøve av en reservedels-/utskiftningskatalysator av den type som er typegodkjent i henhold til dette vedlegg.

Produksjonen anses å være i samsvar med bestemmelsene i dette vedlegg dersom kravene i nr. 5.2 (Krav til utslipp) og nr. 5.3 (Kontroll av kjøretøyets ytelse) er oppfylt.

7. DOKUMENTASJON

7.1. Enhver ny reservedels-/utskiftningskatalysator skal ledsages av følgende opplysninger:

7.1.1. katalysatorprodusentens firma eller varemerke,

7.1.2. de kjøretøyer (herunder produksjonsår) som reservedels-/utskiftningskatalysatoren er godkjent for,

7.1.3. om nødvendig, monteringsanvisning.

7.2. Disse opplysningene skal gis enten som en brosjyre som følger med reservedels-/utskiftningskatalysatoren, eller på emballasjen som reservedels-/utskiftningskatalysatoren selges i, eller på andre hensiktsmessige måter.

(*) Som fastsatt i dette direktiv i den versjon som fikk anvendelse ved typegodkjenning av kjøretøyet.

(**) Som fastsatt i dette direktiv i den versjon som fikk anvendelse ved typegodkjenning av kjøretøyet.

*Tillegg 1***Opplysningsdokument for en reservedels-/utskiftningskatalysator som teknisk enhet for en type motorvogn med to eller tre hjul**

-
- Løpenummer (tildelt av søkeren) .....
-
- Søknad om typegodkjenning for reservedels-/utskiftningskatalysator for en type kjøretøy med to eller tre hjul skal inneholde følgende opplysninger:
1. Varemerke: .....
  2. Type: .....
  3. Produsentens navn og adresse: .....

  4. Navn og adresse til produsentens eventuelle representant: .....

  5. Varemerke(r) og type(r) for den eller de kjøretøyer innretningen er beregnet på(**):
  6. Tegninger av reservedels-/utskiftningskatalysatoren som særlig identifiserer alle kjennetegn nevnt i nr. 1.4 i vedlegg VII til kapittel 5 i vedlegget til direktiv 97/24/EF: .....

  7. Beskrivelse og tegninger som viser plasseringen til reservedels-/utskiftningskatalysatoren i forhold til motorens eksosmanifold(er) og ev. lambda-sonder: .....
  8. Eventuelle bruksbegrensninger og monteringsanvisning: .....
  9. Opplysningene oppført i vedlegg II til direktiv 2002/24/EF, del 1 bokstav A, i følgende nr:
    - 0.1,
    - 0.2,
    - 0.5,
    - 0.6,
    - 2.1,
    - 3,
    - 3.0,
    - 3.1,
    - 3.1.1,
    - 3.2.1.7,
    - 3.2.12,
    - 4-4.4.2,
    - 4.5,
    - 4.6,
    - 5.2.

(**) Stryk det som ikke passer.

---

*Tillegg 2***Typegodkjenningsdokument for en reservedels-/utskiftningskatalysator til en type motorvogn med to eller tre hjul**

Myndighetens navn

Rapport nr.: ..... fra teknisk instans: ..... Dato: .....

Typegodkjenning nr. .... Utvidelse nr. ....

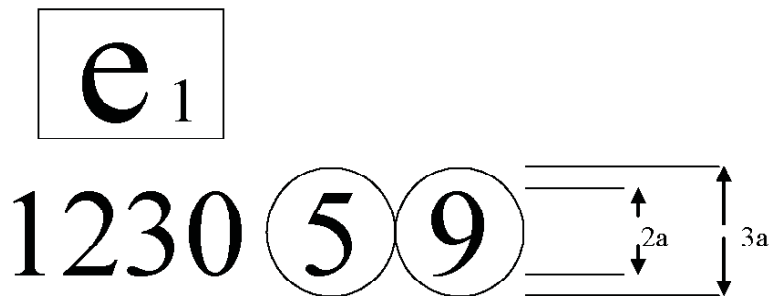
1. Varemerke: .....
2. Type: .....
3. Produsentens navn og adresse: .....
4. Navn og adresse til produsentens eventuelle representant: .....
5. Varemerke(r) og type(r) samt eventuelle varianter eller versjoner av kjøretøy(er) som innretningen er beregnet på: .....
6. Innretningen er framstilt for prøving den: .....
7. Typegodkjenning er innvilget/avslått (****):
8. Sted: .....
9. Dato: .....
10. Underskrift: .....

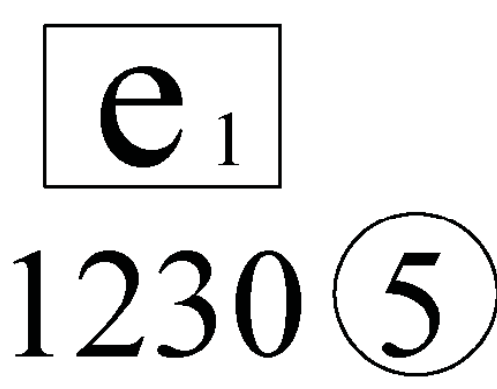
(****) Stryk det som ikke passer.

Tillegg 3

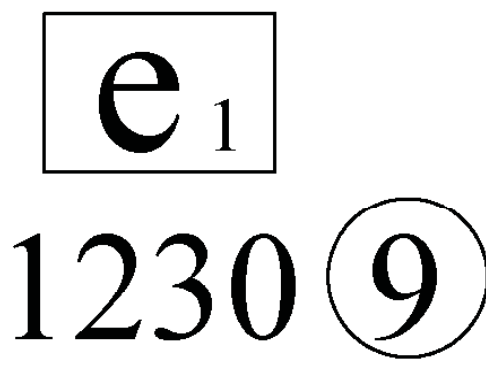
Eksempler på typegodkjenningsmerker

Typegodkjenningsmerket ovenfor er utstedt av Tyskland [e₁] undernummer 1230 for en reservedels-/utskiftningskatalysator som består av én enkelt del som integrerer både katalysatoren og eksosanlegget (lyddemperen).

Typegodkjenningsmerket ovenfor er utstedt av Tyskland [e₁] undernummer 1230 for en reservedels-/utskiftningskatalysator som ikke er integrert i eksosanlegget (katalysator og lyddemper ikke integrert i ett enkelt element).

Typegodkjenningsmerket ovenfor er utstedt av Tyskland [e₁] under nummer 1230 for en lyddemper som ikke er original og som ikke er integrert med en katalysator (katalysator og lyddemper ikke integrert i ett enkelt element eller kjøretøy ikke utstyrt med katalysator) (se kapittel 9).»

2. I kapittel 7 i vedlegget til direktiv 97/24/EF gjøres følgende endringer:
- a) Nr. 1.10 skal lyde:
- «1.10. «eksosanlegg» eksosrør, ekspansjonskammer, lydpotte og eventuell katalysator til sammen.»
- b) Nytt nr. 3.10.1.3.7a skal lyde:
- «3.10.1.3.7a. katalysator(er) (bare dersom den/de ikke er integrert i lyddemperen)»
3. I kapittel 9 i vedlegget til direktiv 97/24/EF gjøres følgende endringer:
- a) I «LISTE OVER VEDLEGG» innsettes henvisning til følgende tillegg mellom «Vedlegg VI» og «Vedlegg VII»:
- «Tillegg Eksempler på typegodkjenningsmerke ..... »
- b) I vedlegg II skal nytt nr. 3.5.5 lyde:
- «3.5.5. *Vurdering av utslippet av forurensende stoffer fra kjøretøyer med reservelyddemper*
- Kjøretøyet nevnt i nr. 3.2.3.3 som er utstyrt med en lyddemper av den typen som det søkes om typegodkjenning for, skal gjennomgå type I- og type II-prøving på vilkårene beskrevet i tilsvarende vedlegg til kapittel 5 i vedlegget til dette direktiv, avhengig av kjøretøyets typegodkjenning.
- Utslippskravene anses som oppfylt dersom resultatene overholder grenseverdiene for kjøretøyets typegodkjenning.»
- c) I vedlegg III skal nytt nr. 3.5.5 lyde:
- «3.5.5. *Vurdering av utslippet av forurensende stoffer fra kjøretøyer med reservelyddemper*
- Kjøretøyet nevnt i nr. 3.2.3.3 som er utstyrt med en lyddemper av den typen som det søkes om typegodkjenning for, skal gjennomgå type I- og type II-prøving på vilkårene beskrevet i tilsvarende vedlegg til kapittel 5 i vedlegget til dette direktiv, avhengig av kjøretøyets typegodkjenning.
- Utslippskravene anses som oppfylt dersom resultatene overholder grenseverdiene for kjøretøyets typegodkjenning.»
- d) I vedlegg IV skal nytt nr. 3.5.5 lyde:
- «3.5.5. *Vurdering av utslippet av forurensende stoffer fra kjøretøyer med reservelyddemper*
- Kjøretøyet nevnt i nr. 3.2.3.3 som er utstyrt med en lyddemper av den typen som det søkes om typegodkjenning for, skal gjennomgå type I- og type II-prøving på vilkårene beskrevet i tilsvarende vedlegg til kapittel 5 i vedlegget til dette direktiv, avhengig av kjøretøyets typegodkjenning.
- Utslippskravene anses som oppfylt dersom resultatene overholder grenseverdiene for kjøretøyets typegodkjenning.»
- e) I vedlegg VI gjøres følgende endringer:
- i) Nr. 1.3 skal lyde:
- «1.3. typegodkjenningsmerke utformet og plassert i samsvar med kravene i artikkel 8 i direktiv 2002/24/EF, supplert med ytterligere opplysninger som omhandlet i nr. 6 i dette vedlegg. Størrelsen på «a» skal være ≥ 3 mm.»

ii) Nytt nr. 6 skal lyde:

«6. YTTERLIGERE OPPLYSNINGER I TYPEGODKJENNINGSMERKET

6.1. Eksosanlegget som ikke er originalt, eller deler av dette, med unntak av monteringsdeler og -rør, skal i typegodkjenningensmerket være påført kapittelnummeret eller -numrene som det er gitt typegodkjenning i henhold til, unntatt i tilfellet nevnt i nr. 6.1.3.

6.1.1. *Eksosanlegg som ikke er originalt, og som består av én enkelt del som integrerer både lyddemper og katalysator*

Typegodkjenningensmerket nevnt i nr. 1.3 skal etterfølges av to sirkler som omgir henholdsvis tallene 5 og 9.

6.1.2. *Eksosanlegg som ikke er originalt, og som er atskilt fra katalysator*

Typegodkjenningensmerket nevnt i nr. 1.3 som er festet på lyddemperen, skal etterfølges av en sirkel som omgir tallet 9.

6.1.3. *Ikke-originalt eksosanlegg som består av én enkelt del (lyddemper) for kjøretøyer som ikke er typegodkjent i henhold til kapittel 5*

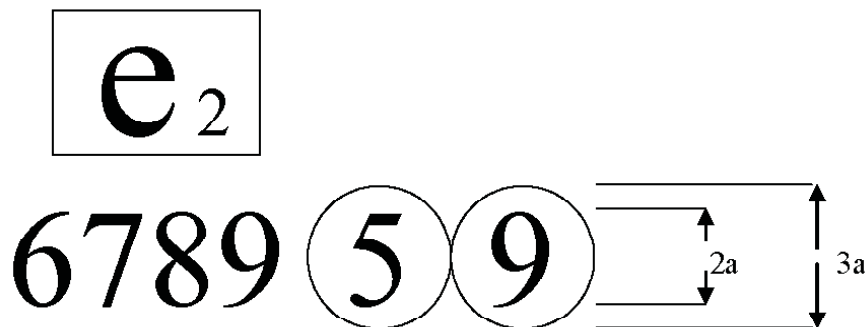
Typegodkjenningensmerket nevnt i nr. 1.3 som er festet på lyddemperen, skal ikke etterfølges av ytterligere opplysninger.

Eksempler på typegodkjenningensmerker er gitt i tillegget.»

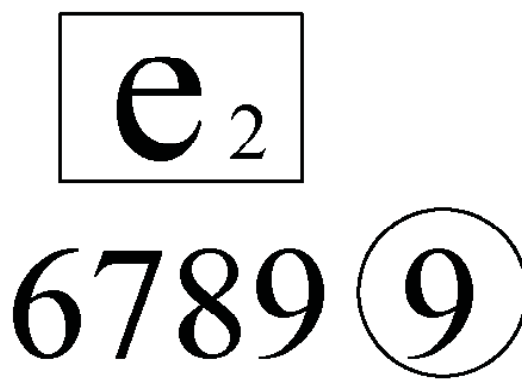
iii) Nytt tillegg skal lyde:

«Tillegg

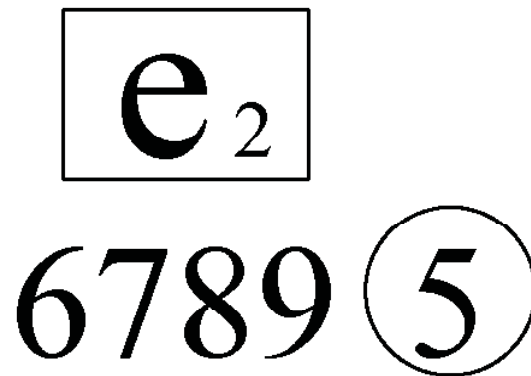
Eksempler på typegodkjenningensmerke

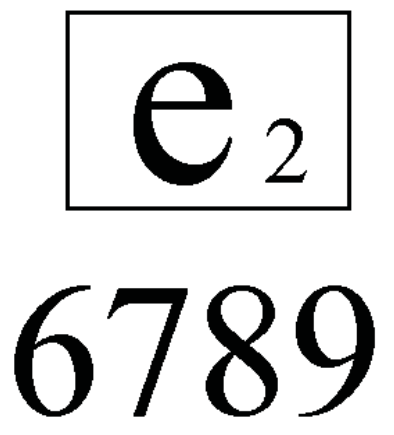
Typegodkjenningensmerket ovenfor er utstedt av Frankrike [e₂] under nummer 6789 for et eksosanlegg som ikke er originalt, og som består av én enkelt del som integrerer både lyddemper og katalysator.

Typegodkjenningensmerket ovenfor er utstedt av Frankrike [e₂] under nummer 6789 for et eksosanlegg som ikke er originalt, og som ikke integrerer en katalysator (katalysator og lyddemper ikke integrert i ett enkelt element eller kjøretøy ikke utstyrt med katalysator)

Typegodkjenningsmerket ovenfor er utstedt av Frankrike [e₂] under nummer 6789 for en reservedels-/utskiftningskatalysator som ikke er integrert i eksosanlegget (katalysator og lyddemper ikke integrert i ett enkelt element) (se kapittel 5).

Typegodkjenningsmerket ovenfor er utstedt av Frankrike [e₂] under nummer 6789 for et eksosanlegg som ikke er originalt, og som består av én enkelt del (lyddemper) beregnet på montering i kjøretøyer som ikke er typegodkjent i henhold til kapittel 5.»

VEDLEGG II

ENDRINGER AV DIREKTIV 2002/24/EF

I direktiv 2002/24/EF gjøres følgende endringer:

a) I vedlegg II skal nr. 3.2.12 lyde:

- «3.2.12.   *Tiltak mot luftforurensning*
- 3.2.12.1.   Innretning for resirkulering av veivhusgasser, bare for firetaktsmotorer (beskrivelse og tegninger):
- 3.2.12.2.   Supplerende forurensningsreducerende innretninger (dersom slike forekommer og ikke omfattes av andre numre):
- 3.2.12.2.1.   Katalysator: ja/nei (*)
- 3.2.12.2.1.1.   Antall katalysatorer og katalysatorelementer:
- 3.2.12.2.1.2.   Katalysatoren(e)s dimensjoner, form og volum:
- 3.2.12.2.1.3.   Type katalytisk virkning:
- 3.2.12.2.1.4.   Samlet mengde edelmetaller:
- 3.2.12.2.1.5.   Relativ konsentrasjon:
- 3.2.12.2.1.6.   Substrat (struktur og materiale):
- 3.2.12.2.1.7.   Celletetthet:
- 3.2.12.2.1.8.   Type katalysatorhus:
- 3.2.12.2.1.9.   Katalysatoren(e)s plassering (sted og referanseavstand i eksosanlegget):
- 3.2.12.2.2.   Lambda-sonde: ja/nei (*)
- 3.2.12.2.2.1.   Type:
- 3.2.12.2.2.2.   Plassering:
- 3.2.12.2.2.3.   Kontrollområde:
- 3.2.12.2.3.   Luftinnblåsing: ja/nei (*)
- 3.2.12.2.3.1.   Type (pulserende luft, luftpumpe osv.):
- 3.2.12.2.4.   Eksosresirkulering: ja/nei (*)
- 3.2.12.2.4.1.   Spesifikasjoner (strømningshastighet osv.):
- 3.2.12.2.5.   Andre systemer (beskrivelse og virkemåte):

(*) Stryk det som ikke passer»

b) I vedlegg V gjøres følgende endringer:

- i) I listen i avsnitt A nr. 1 del 1 endres «CY for Kypros» og «MT for Malta» til «49 for Kypros» og «50 for Malta».
- ii) I listen i avsnitt B nr. 1.1 endres «CY for Kypros» og «MT for Malta» til «49 for Kypros» og «50 for Malta».
-